

VERKORT JAARVERSLAG NV ADO DEN HAAG 2014-2015

n.

INHOUD

Verslag van de directie	3
Bericht van de Raad van Commissarissen	12
Jaarrekening	14
Geconsolideerde balans	15
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	17
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	18
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	19
Toelichting op de geconsolideerde balans	24
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	26
Overige gegevens	27
Statutaire regeling omtrent de winst- en verliesbestemming	27
Voorstel resultaatbestemming	27

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

Op 27 januari 2015 heeft de feitelijke aandelenoverdracht van SSO naar UVS plaatsgevonden waardoor ADO Den Haag de eerste Nederlandse club is geworden met een Chinese eigenaar.

Op 1 februari 2015 heeft ADO Den Haag de zeer respectabele leeftijd bereikt van 110 jaar. Dit is op grootse wijze op 31 januari 2015 gevierd. Op 4 februari 2015 is de “verjaardagswedstrijd” in eigen Kyocera Stadion gespeeld tegen FC Twente. Het elftal speelde in prachtige, speciaal voor deze wedstrijd ontworpen, shirts. De wedstrijd werd, volkomen terecht, met 2 – 0 gewonnen.

ORGANISATIE

Op 4 maart 2015 heeft Maarten Fontein, als enig statutair directeur, de organisatie verlaten. Lid van de Raad van Commissarissen Jan Willem Wigt heeft vervolgens, na daartoe bij besluit van de Raad van Commissarissen te zijn aangewezen, de statutaire werkzaamheden tot het einde van het seizoen waargenomen. Per 1 juli 2015 is Jan Willem Wigt benoemd tot statutair algemeen directeur van de NV ADO Den Haag, per die datum is hij als lid en vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen afgetreden.

VOETBAL

ADO Den Haag begon het seizoen 2014-2015 met een aantal wijzigingen in de selectie. Aan het begin van het seizoen werd er o.a. afscheid genomen van Tom Beugelsdijk (FSV Frankfurt), Rydell Poepon (Valenciennes), Danny Holla (Brighton and Hove Albion) en Christian Supusepa (CSKA Sofia). ADO Den Haag verhuurde ook een aantal spelers Malcolm Esajas (RKC Waalwijk), Ninos Gouriye (Excelsior), Giovanni Korte, Sem de Wit en Ricky van Haaren (FC Dordrecht) en Robin Buwalda (VVV Venlo). Binnen de selectie was er een groot aantal nieuwe gezichten zoals: Martin Hansen (FC Nordsjælland), Thomas Kristensen (FC Kopenhagen), Xander Houtkoop (Go Ahead Eagles), Timothy Derijck (PSV) en Tim Coremans (SC Cambuur). Na de overname in januari 2015 versterkte ADO Den Haag zich, op huurbasis, in de winterstop met Wilson Eduardo (Dynamo Zagreb) en Oleksandr Iakovenko (Fiorentina).

De trainersstaf bestond uit Hoofdtrainer Henk Fraser, geassisteerd door Ekrem Kahya (assistent trainer), Arno van Zwam (keeperstrainer), Nol Hornix (inspanningsfysioloog) en Rick Hoogendorp (spitsentrainer).

Rob Meppelink vervulde binnen de technische staf de dubbelrol van technisch manager en hoofd jeugdopleiding.

ADO Den Haag begon de competitie met een ongelukkige nederlaag tegen Feyenoord dat pas in de blessuretijd de enige goal van de wedstrijd kon scoren. Na het gelijke spel tegen FC Twente (2-2) volgende in de 3^e wedstrijd de eerste zege, thuis tegen FC Groningen (3-0). Tot aan de winterstop bleven de resultaten wisselend met goede resultaten tegen Willem II (3-2 thuis), FC Dordrecht (2-0 thuis), Ajax (1-1 thuis) en SC Heerenveen (0-0 uit) en teleurstellende resultaten o.a. tegen Cambuur (2-3 uit), Go Ahead Eagles (1-1 thuis), Vitesse (1-6 uit) en PEC Zwolle (1-3 uit). Hierdoor stond ADO Den Haag in de winterstop op 16 punten uit 17 wedstrijden. Na het traditionele trainingskamp in Estepona hervatte ADO Den Haag op teleurstellende wijze de competitie met een 2-2 gelijkspel tegen Cambuur. Op 4 februari werd FC Twente in de jubileumwedstrijd met 2-0 verslagen door onder andere een doelpunt van de net aangetrokken Oleksandr Iakovenko. Februari was toch een goede maand voor ADO Den Haag want er werd thuis gewonnen van NAC Breda (3-2) en PEC Zwolle (3-2).

Door het 0-0 gelijke spel bij FC Dordrecht was februari goed voor 10 punten! Zo goed als februari was, zo teleurstellend was de maand maart met maar 1 punt, behaald in de uitwedstrijd tegen FC Groningen. Nederlagen waren er tegen SC Heerenveen (0-1 thuis), Heracles Almelo (1-3 thuis) en Ajax (1-0 uit). Het herstel kwam gelukkig weer in april waarin ADO Den Haag zich veilig speelde. De belangrijke uitwedstrijd tegen Excelsior werd in blessuretijd met 2-3 gewonnen en ook de thuiswedstrijden tegen FC Utrecht (2-0) en Vitesse (1-0) leverden 3 punten op. Uiteindelijk eindigde ADO Den Haag op de 13^e plaats in de Eredivisie met 37 punten uit 34 wedstrijden.

Grote man dit seizoen was spits Michiel Kramer die maar liefst 17 competitiedoelpunten in Haagse dienst maakte.

Over het bekertoernooi kunnen we helaas kort zijn. In de 2^e ronde werd er na een 2-2 gelijkspel, uit bij Almere City, verloren na penalty's.

Vanuit de jeugdopleiding debuteerde dit jaar een aantal spelers in het eerste elftal: Tyronne Ebuehi (10 augustus 2014 ADO Den Haag – Feyenoord), Segun Owobowale (30 augustus 2014 Cambuur – ADO Den Haag), Hector Hevel en Guy Smith (24 oktober 2014 ADO Den Haag – FC Dordrecht), Gervane Kastaneer (4 februari 2015 ADO Den Haag – FC Twente) en Mitchell de Vlugt (17 mei 2015 ADO Den Haag – PSV).

Op 1 april werd aan de onderstaande spelers aangegeven dat de optie in hun contract niet gelicht werd of dat hun (huur)contract niet verlengd zou worden: Dion Malone, Kevin Jansen, Malcolm Esajas, Ninos Gouriye, Ricky van Haaren, Papito Merencia, Mitchell Schet, Wilson Eduardo (huur) en Oleksandr Iakovenko (huur). Ook de VVTH overeenkomsten van Mitchell de Vlugt en Richelo Fecunda werden niet verlengd. Later in het seizoen werden er alsnog (nieuwe) overeenkomsten afgesloten met Dion Malone en Kevin Jansen.

JEUGDOPLEIDING

De jeugdopleiding heeft de weg naar boven ingezet in het seizoen 2014/2015. Onder leiding van het nieuwe Hoofd Jeugdopleiding Rob Meppelink werd er een duidelijke visie binnen de opleiding neergezet en was de “rode draad” van de opleiding voor iedereen duidelijk herkenbaar. Het beoordelen van spelers via B (bereidheid en betrokkenheid) I (inzicht) T (techniek) S (snelheid) systeem is voor iedereen steeds duidelijker en ook bij het maken van keuzes over spelers dient deze manier van beoordelen als belangrijk instrument.

Binnen de opleiding waren de resultaten wisselend maar aan het eind van het seizoen, voor bijna iedereen, naar tevredenheid. ADO Den Haag onder 19 speelde een uitstekend seizoen en plaatste zich voor de kampioenscompetitie. In deze competitie speelde het team van Aleksandar Rankovic lang mee voor het kampioenschap, maar uiteindelijk werd de competitie afgesloten met een keurige 4^e plaats. ADO Den Haag onder 18 begon uitstekend in de 3^e divisie en pakte eenvoudig de 1^e periodetitel. Vanwege de ontwikkeling van het individu werd een groot aantal spelers doorgeschoven naar onder 19 waardoor onder 18 de rest van het seizoen moeizaam uitspeelde. Desondanks wist trainer Rick Hoogendorp het team te motiveren om het seizoen op een juiste manier uit te spelen en onder 18 eindigde op een plek in de middenmoot. ADO Den Haag onder 17 kende een moeilijk seizoen. Na een trainingskamp in Engeland lukte het niet om zich te plaatsen voor de kampioenscompetitie. Het team van Patrick van Dullemen speelde ook in de 2^e helft van de voorjaarscompetitie wisselvallig, maar wist zich toch vrij eenvoudig te handhaven in de Eredivisie. ADO Den Haag onder 16 miste net de kampioenspoule bij onder 16 teams en speelde met onder andere Ajax onder 16 in de tweede poule het seizoen uit. Het team van Mark Schuur speelde prima en eindigde in deze poule op de 2e plaats achter Ajax.

ADO Den Haag onder 15 moest zich zien te plaatsen voor de Eredivisie C junioren en dat bleek net een te grote opgave. Na een moeizame start was de eindsprint van het team van Richard Knopper uitstekend met 4 zeges, maar aan het eind van de competitie kwam onder 15 één punt tekort om naar de nieuw te vormen Eredivisie te promoveren. ADO Den Haag onder 14 kende een uitstekend seizoen. Het team van Daniel van der Meulen plaatste zich eenvoudig voor de kampioenscompetitie en speelde daarin een prominente rol. Uiteindelijk eindigde ADO Den Haag onder 14 op de 2e plaats en mocht zich het op een na beste onder 14 team van Nederland noemen. Ook bij ADO Den Haag onder 13 was er een herindeling want de eerste divisie werd van 3 poules ingekrompen naar 2 poules. Na een moeizame start wist het team van Robin Verheul zich toch gemakkelijk te plaatsen voor de eerste divisie voor D junioren. ADO Den Haag onder 12 speelde in de aparte BVO competitie voor onder 12 teams. Het team van Roy Kappenburg speelde een leuk seizoen en eindigde in de middenmoot. Bij ADO Den Haag onder 11 (onder leiding van Bas Lambooi), onder 10 (onder leiding van Bram Berk) en onder 9 (onder leiding van Dion van Meerten) speelden de nieuw opgezette KNVB competitie voor BVO teams “de Twingames”. De spelers hadden door deze competitie veel meer balbezit en konden meer acties maken. Er werd vaker gescoord en de spelers hadden erg veel spelplezier. Een goed initiatief dat pas over enkele jaren zijn vruchten zal moeten gaan afwerpen.

De bondscoaches van diverse nationale teams wisten ook de weg naar De Aftrap te vinden en Hector Hevel (O19), Rody de Boer (O18), Segun Owobowale (O18), Trevor David (O18), Jurrian Jouvenaar (O17), Tristan Dekker (O17), Delano Kloos (O16), Daude van der Kust (O16), Hennos Asmelash (O16), Lance Duijvestijn (O16), Timon Fikkert (O15), Abdallah Aberkane (O15), Raoul Soerdjbalie (O15), Robin van Straaten (O15), Julien van Nes (O14), Lorenzo van Kleef (O14) en Aziz Hamze (O14) ontvingen een uitnodiging voor het nationale elftal.

De ontwikkeling van het jeugdcomplex vorderde gestaag. In overleg met de gemeente werd aan het eind van het seizoen 2014/2015 op veld 1 een kunstgrasveld gelegd. In het seizoen 2015/2016 is aangevangen met de nieuwbouw. Aan het einde van het seizoen zijn de hoofdvelden voorzien van kunstgras.

Door de overname van ADO Den Haag door het Chinese UVS kreeg de opleiding er een extra taak bij door te helpen bij de ontwikkeling van het voetbal in China. De eerste stap die is gezet is dat de jeugdtrainers Wesley Verschoof en Ritchie Buller namens ADO Den Haag werkzaam waren bij de Bayi School in Beijing. Hoofd Opleiding Rob Meppelink en Coördinator Opleiding Paul van Lith ontwikkelden plannen voor het opzetten van een scholen- en districtscompetitie in de Chinese provincie Inner Mongolie. Deze plannen werden enthousiast ontvangen bij de regering van Inner Mongolia. In het seizoen 2015/2016 zal de samenwerking met United Vansen en de hulp bij de ontwikkeling van het Chinese voetbal concretere vormen moeten gaan aannemen.

Vanwege de verbouwing op De Aftrap werd er dit seizoen geen internationaal jeugdtoernooi gehouden. De intentie is om in het seizoen 2016/2017 deze traditie op het vernieuwde jeugdcomplex weer op te starten.

VROUWENVOETBAL

De Stichting ADO Den Haag Vrouwenvoetbal kende haar derde jaargang. In 2017 hoopt ADO Den Haag Vrouwen haar 10-jarig bestaan te vieren.

In het seizoen 2014-2015 heeft ADO Den Haag Vrouwen op het hoogste niveau in de BeNe League als Nederlandse topclub zich goed staande gehouden. In deze competitie waarin zeven Nederlandse en zes Belgische clubs startten, eindigde ADO Den Haag op een verdienstelijke vierde plaats. Eén van de hoogtepunten was de 1-2 uitoverwinning tegen landskampioen FC Twente op 19 december. De grootste zege van 1-9 werd behaald op 27 februari uit tegen PEC Zwolle. Trainer/coach van deze selectie was Marcel Valk, bijgestaan door assistent-trainer Lydia de Vos. ADO Den Haag speelster Lineth Beerensteyn werd door de Belgische- en Nederlandse trainers gekozen tot de beste speelster van de BeNe League.

In de halve finale van KNVB beker werd ADO Den Haag Vrouwen op 11 april na een 2-2- eindstand via strafschoppen uitgeschakeld door FC Twente. In de KNVB bekerfinale won FC Twente op 13 mei in het Kyocera Stadion met 3-2 van Ajax. Het seizoen werd door ADO Den Haag afgesloten met een 3-2 overwinning op de kampioen van Japan, Urawa Red Lions.

Op 22 november was het Kyocera Stadion de locatie waar de interland Nederland – Italië werd gespeeld (kwalificatie FIFA Women's World Cup 2015). In een bijna uitverkocht huis zagen 13.250 toeschouwers de Oranjeleeuwinnen met 1-1 gelijk spelen. Hier werd de basis gelegd voor de deelname aan het WK 2015 in Canada. Vijf dagen later plaatste Nederland zich definitief door de returnwedstrijd in Italië met 1-2 te winnen.

Voor het eerst nam in het afgelopen seizoen een belofte-elftal van gemiddeld 15/16 jaar oud deel aan de landelijke seniorencompetitie 1^e klasse A (Za). Jong ADO Den Haag Vrouwen, getraind door Alex Scholte, werd op 21 april kampioen en promoveerde naar de Hoofdklasse (Za). Het seizoen werd compleet gemaakt door op 13 juni beslag te leggen op de Haaglandse ASTA Casino Cup. Vier talentvolle speelsters zijn inmiddels doorgestroomd naar de hoofdmacht van ADO Den Haag.

Op 16 december koos de KNVB ervoor de BeNe League pilot van drie jaar geen vervolg te geven. Na overleg tussen de KNVB en de zeven clubs werd besloten door te gaan met een dubbele Nederlandse competitie. Inmiddels is door alle partijen een convenant getekend waarin zij zich de komende drie seizoenen verbinden aan de Eredivisie Vrouwen. De clubs ontvangen van de KNVB daarvoor een jaarlijkse financiële vergoeding.

Het bestuur van de Stichting ADO Den Haag Vrouwenvoetbal spreekt haar waardering en dank uit aan de directie en werknemers van de NV ADO Den Haag voor de enthousiaste medewerking die zij het afgelopen seizoen aan ons vrouwenvoetbal hebben verleend. Een woord van dank gaat uit naar onze sponsors, vrijwilligers en supporters. Ook op hun steun en medewerking kon te allen tijde een beroep worden gedaan. Gezamenlijk kunnen wij terugzien op een bijzonder goed en vruchtbaar seizoen waarin er sportief en bestuurlijk weer opnieuw stappen vooruit zijn gezet.

FINANCIËN EN ORGANISATIE

Continuïteit

Per 30 juni 2015 is er sprake van een positief eigen vermogen. De exploitatie voor het seizoen 2015/'16 is niet sluitend en op dit moment zijn er onvoldoende zekerheden ten aanzien van de liquiditeitspositie van ADO Den Haag voor het seizoen 2015/'16. Er is derhalve sprake van een onzekerheid ten aanzien van de continuïteit van ADO Den Haag.

In de oorspronkelijk prognose met daarin alle investeringen verwerkt, komt het netto resultaat over het seizoen 2015/'16 uit op € 1,5 miljoen negatief en bedraagt de liquiditeitspositie per 30 juni 2016 € 1,1 miljoen positief. Door het uitblijven van de overeengekomen agiostortingen, heeft ADO Den Haag een aangepaste prognose opgesteld. ADO Den Haag is voor een bedrag van € 2,1 miljoen aan verplichtingen aangegaan. In de aangepaste prognose is het uitgangspunt gesteld dat de resterende investeringen, zoals overeengekomen, niet worden gedaan en de voornoemde agiostortingen niet zullen plaatsvinden gedurende dit seizoen. Op basis van deze prognose bedraagt het netto resultaat € 0,7 miljoen negatief en bedraagt het liquiditeitstekort € 1,3 miljoen negatief.

ADO Den Haag heeft de jaarrekening 2014/'15 op continuïteitsgrondslagen gewaardeerd. Deze waarderingsgrondslag is gekozen omdat naar de mening van ADO Den Haag aangenomen mag worden dat het liquiditeitstekort, welke ontstaat in de aangepaste prognose, gedekt kan worden middels de alsdan ontijdige agiostortingen. De Grootaandeelhouder is haar toezeggingen in het seizoen 2014/'15 ook nagekomen. Door de relatief korte termijn waarop deze jaarrekening opgesteld dient te worden, heeft ADO Den Haag onvoldoende tijd gehad om aan te tonen de toegezegde bedragen beschikbaar en inbaar zijn. Mochten de toegezegde agiostortingen echter – om welke reden dan ook – niet worden ontvangen, dan zal ADO Den Haag zich maximaal inspinnen om op andersoortige wijze tijdig dekking te bewerkstelligen. ADO Den Haag ziet mogelijkheden om het liquiditeitstekort te dekken door:

- Het doorvoeren van saneringen en andere kostenbesparingen;
- Het aantrekken van externe kredieten (langlopend of kortlopend) om het werkkapitaal aan te vullen om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Resultaat

Na een drietal seizoenen met positieve resultaten is het seizoen 2014-2015 afgesloten met een negatief resultaat van € 0,7 miljoen. Dit is het gevolg van bewuste investeringen, met name in de spelersselectie, welke volledig mogelijk zijn gemaakt door de nieuwe aandeelhouder UVS. De extra investeringen zijn door de nieuwe aandeelhouder gedekt middels een agiostorting.

Omzet

De netto omzet over het boekjaar 2014-2015 daalde met ca € 0,5 miljoen ten opzichte van het boekjaar 2013-2014. In het seizoen 2013-2014 vond een aantal bijzonder grote evenementen plaats in het stadion welke niet hebben plaatsgevonden in het boekjaar 2014-2015. De transferbatens over het seizoen 2014-2015 bedroegen € 0,9 miljoen (2013-2014 € 1,2 miljoen).

Kosten

Ondanks een daling in de afschrijvingskosten van ca € 0,5 miljoen stegen de totale kosten met ca € 0,3 miljoen. Dit is met name het gevolg van de eerder genoemde bewuste investeringen.

Investerings

In het afgelopen seizoen werd voor ca € 0,6 miljoen geïnvesteerd in immateriële en materiële vaste activa (2013-2014 € 0,9 miljoen). Naast investeringen in transfersommen, is geïnvesteerd in aanpassingen in het stadion waaronder investeringen in het ADO Den Haag Museum. Voor het seizoen 2015-2016 worden, naast investeringen in de organisatie en spelersselectie, ook de andere investeringen voorzien zoals bijvoorbeeld de aanschaf van video walls en het vervangen van (business) seats in het stadion. Deze investeringen worden mogelijk gemaakt door UVS.

Liquiditeits- en vermogenspositie

Dankzij de agiostorting van UVS is het eigen vermogen sinds lange tijd weer positief. De liquiditeits- en vermogenspositie van NV ADO Den Haag blijven echter onverkort een belangrijk aandachtspunt.

Financiële risico's en risicobeheersing

Er zijn diverse (financiële) risico's te onderkennen (bijv. kredietrisico's) waaraan ADO Den Haag blootstaat. De interne systemen en maatregelen zijn erop gericht deze risico's voldoende te onderkennen en te beheersen zoals bijvoorbeeld door het afsluiten van verzekeringen.

COMMERCIELE ZAKEN

Het afgelopen jaar heeft zich gekenmerkt door sterk wisselende sportieve en commerciële successen. Het seizoen begon in de vakantie met een topwedstrijd tegen Feyenoord en hierna gevolgd door Groningen. Door de vakantieperiode liepen we hier in omzet direct achter qua kaartverkoop ten opzichte van de forecast. In de laatste 11 van de 12 thuiswedstrijden wisten we echter een betere losse kaartverkoop omzet te genereren dan het seizoen daarvoor tegen dezelfde tegenstanders.

Op sponsorvlak hebben we de begroting uiteindelijk niet gehaald, maar met grote inspanningen en gezien de economische omstandigheden is uiteindelijk toch een knap resultaat geboekt. Bijzonder tevreden zijn we dat BasicFit inmiddels voor het vijfde jaar (seizoen 2015-2016) haar sponsorovereenkomst heeft verlengd en we ook met StarBalm en Kyocera als grootste sponsors van ADO Den Haag wederom een verlenging hebben weten te realiseren. Helaas merken we ook dat andere grote partijen als bijvoorbeeld de Rabobank een stapje terug (moeten) doen, echter wel betrokken blijven.

Aan het eind van het seizoen bleek dat een aantal sponsors, gezien de toch wat teleurstellende sportieve prestaties van de afgelopen jaren en de overname, terughoudend waren over het verlengen van hun overeenkomst voor seizoen 2015-2016. Het binnenhouden van iedereen bleek bij het uitblijven van prestaties steeds meer inspanning te vergen.

Op 31 januari 2015 hebben we in ons eigen Kyocera Stadion een geweldig jubileumfeest gehouden voor alle sponsors en andere stakeholders. Onderdeel van dit feest was een veiling welke uiteindelijk bijna € 70.000 heeft opgeleverd t.b.v. onze jeugdopleiding. Gezien de enthousiaste reacties zullen we bekijken of we een dergelijk feest wellicht jaarlijks kunnen houden. Teneinde verder te kunnen groeien werken we hard aan uitbreiding van ons businessnetwerk door het bezoeken van ondernemersverenigingen, canvas drives op de diverse industrieterreinen en gebruik van onze huidige ambassadeurs (sponsors). Voor dit laatste hebben we de eerste stap gezet in het creëren van een nieuw zakelijk platform.

Dit platform, met vertegenwoordigers uit elk segment van ons stadion, zullen de wensen en behoeften van onze leden behartigen en vertegenwoordigen. Aan het eind van het seizoen hebben onze businessleden ingestemd met een actievere rol van onze eigen organisatie voor het organiseren van netwerkevenementen en activeren van dit zelfde netwerk. De vereniging Business to Business ADO Den Haag krijgt hiermee nog slechts een passieve, controleerbare rol.

Het in samenwerking met het zakelijke platform aanbieden van passende en vernieuwende concepten, gericht op het gebruik van ons eigen netwerk, moeten zorgen voor continuïteit en loyaliteit. Om deze wensen en behoeften van onze businessleden nog beter inzichtelijk te maken zetten we vanaf seizoen 2015-2016 een gerichte 'expectations tool' in.

Onze partners verwachten meer en meer ROI en uiteindelijke activatie van en op onze business en supportersdatabase. Uiteindelijk kost dit meer tijd per klant en een grotere inspanning op onze back office. Hiervoor hebben we afgelopen seizoenen een extra FTE-er in dienst genomen, waardoor we iemand dedicated op het organiseren en activeren van en communiceren naar ons netwerk hebben gezet. Het vergroten van beide databases zal uiteindelijk echter gaan leiden tot betere sponsordeals en grotere loyaliteit.

Door de overname van UVS hebben we afgelopen seizoenen de eerste contacten gelegd met diverse Chinese ondernemingen. In dit segment zien we ons onderscheidend vermogen tov andere voetbal/sportorganisaties, maar merken dat dit lange trajecten zijn, welke gebaseerd zijn op het opbouwen van vertrouwen. De eerste deal met China Southern Airlines (de 3^e luchtvaartmaatschappij van de wereld) is inmiddels wel gesloten.

Uiteindelijk zien we voldoende positieve aanknopingspunten om voor seizoenen 2015-2016 wederom ambitie te leggen in onze sponsorbegroting.

MARKETING EN MEDIA

Op velerlei manieren hebben we getracht ADO Den Haag onder een groter publiek onder de aandacht te brengen. Marketing was daarbij steeds belangrijker, aangezien onze partners steeds meer activatie van ons en onze fans verwachten. Hierbij maakten we gebruik van onze aanzienlijke fan-database middels het versturen van persoonlijk geadresseerde mailberichten. Zo gingen er nieuwsbrieven uit naar fans, een aparte nieuwsbrief naar onze sponsors, en een aparte nieuwsbrief om tickets aan de man te brengen.

Uiteraard gebruikten we de database ook voor het promoten van al onze eigen producten.

ADO Den Haag heeft in het seizoen 2013-2014 de ambitie uitgesproken om de website ADO Den Haag.nl te herontwikkelen. Dit is inmiddels gebeurd, de nieuwe website is begin dit seizoen gelanceerd. In maart 2015 heeft ADO Den Haag om de afdelingen Marketing en media samen te voegen en herontwikkelen. Er is nu een compleet nieuwe afdeling Marketing en Communicatie, waarbij nieuwe mensen zijn aangesteld. Ook vallen alle mensen in deze afdeling nu onder 1 manager in plaats van 3 verschillende. De afdeling heeft in een zeer korte tijd vanaf medio april j.l. al enorme stappen gemaakt door als 1 team te opereren en sneller te schakelen.

Op mediavlak gaven wij in eigen beheer een aantal magazines uit. Het afgelopen jaar twee presentatiegidsen, één voor de jeugdopleiding en één algemene, drie Zakenbladen, Vier Kids Magazines en 17 programmaboekjes. Met Wegener bestaan nog steeds goede contacten getuige de speciale ADO Den Haag pagina in de huis-aan-huis edities. We bereikten hiermee heel veel huishoudens. Ook in de kranten van Telstaruitgeverij en Witte Weekblad in de omgeving Leiden kwam een dergelijke pagina uit. In het Leids Dagblad werd met grote regelmaat aandacht besteed aan ADO Den Haag.

Daarbij kwam in diezelfde uitgave acht keer per jaar de ADO Courant in alle Wegenerkranten, vol met nieuwtjes over de club.

De 3 of 4 Seizoen Club Cards staan geregistreerd op naam van de volwassene en *zijn overdraagbaar*. Mocht men een keer niet kunnen dan kan men een ander gezin blij maken met 3 of 4 kaarten.

Acties

Er is een beperkt aantal wedstrijden per jaar uitgezet via massa mediale kanalen (vakantievelingen, ticketveiling, Groupon) die voor iedereen geldig zijn en breed worden gecommuniceerd). Dit om te voorkomen dat de losse verkoop 'goedkoper' werd dan een Seizoen Club Card. Wel hebben wij geregeld gerichte acties uitgezet bij bedrijven of andere instanties. Om deel te nemen aan de actie moest men dan wel werken bij een bepaald bedrijf, de boodschappen doen bij een bepaalde winkel, een abonnement hebben op een bepaald tijdschrift of bijvoorbeeld lid zijn van de ADO Kids. Door deze gerichte wijze van acties konden mensen nooit elke wedstrijd tegen een actiekorting aanlopen en bleef de Seizoen Club Card dus de goedkoopste manier om alle wedstrijden te bezoeken.

Sociale media

Sociale media als Twitter en Facebook waren ook het afgelopen jaar erg belangrijke marketingcommunicatiekanalen. Op Facebook en Twitter was er het afgelopen seizoen een enorme groei te zien. Waar we in het seizoen 2013-2014 nog bijna 11.000 mensen ons via Twitter volgden en wij 6.500 "likes" op Facebook hadden, was dit aantal in het seizoen 2014-2015 uitgebreid naar respectievelijk 34.233 volgers/likes op Facebook en 21.100 volgers op Twitter. Ook Youtube, Instagram en LinkedIn werden veel gevuld met content en goed gevolgd. De club was derhalve via alle denkbare kanalen die momenteel populair te volgen.

HORECA

Voor het derde seizoen draaide ADO Den Haag de gehele exploitatie voor eigen rekening en risico. In het seizoen 2014-2015 was weer een grote stap gezet in het verder professionaliseren van deze afdeling en was de omzet stabiel. Daarnaast hebben we ook heel veel mooie kleinere en grotere evenementen mogen organiseren. Kwaliteit, goed gastheerschap en klantvriendelijkheid blijven hierbij de steekwoorden.

GEBOUW EN OMGEVING

Onze behuizing in het Forpark is inmiddels 7 jaar in gebruik en steeds meer zaken vragen om onderhoud en/of vervanging. Veel onderhoudskosten, die nimmer begroot zijn geweest, kwamen voor rekening van NV ADO Den Haag, een serieus punt van aandacht. Wat betreft het hoofdveld in het stadion is er een gebruikersovereenkomst opgemaakt met de Gemeente Den Haag, eigenaar van het veld. ADO Den Haag is gegarandeerd van een veld met de "Drie sterren kwaliteit" vanuit de UEFA. Wat betreft het complex op De Aftap wordt graag verwezen naar het daaromtrent vermelde in het hoofdstuk "Jeugdopleiding".

VEILIGHEID EN WEDSTRIJDORGANISATIE

In de afgelopen jaren heeft ADO Den Haag grote stappen gezet in de verbetering van haar imago. De volle familietribune, de groei van het aantal supporters dat wedstrijden bezoekt (vooral de Lex Schoenmakertribune) en de aanzienlijke afname van incidenten en/of ongewenste gedragingen, tonen aan dat de ingeslagen weg een juiste is gebleken. Niet alleen op de publieke tribunes, maar ook in het hoofdgebouw kan meer geluisterd worden naar en voldaan worden aan de vraag naar service van onze bezoekers. Zeer veel supporters zijn bij thuiswedstrijden met veel plezier naar het stadion gekomen om daar samen met vrienden en/of familie ADO Den Haag te zien en aan te moedigen.

Na afloop is iedereen weer veilig huiswaarts gekeerd, er hebben zich geen noemenswaardige incidenten voorgedaan.

ADO Den Haag staat op het niveau van Veiligheid landelijk in de top van het betaalde voetbal (de Veiligheidsorganisatie staat in hoog aanzien bij de KNVB en Gemeente), waarbij consolidatie en daar waar mogelijk verder ontwikkelen in deze top uitgangspunt is. De stewardorganisatie is kwantitatief en kwalitatief gegroeid. ADO Den Haag beschikt nog steeds over het stadion met het meest geavanceerde camerasysteem. In combinatie met gezichtsherkenning bij de toegangscontrole en de kennis van het personeel inzake supporters, is het vertrouwen daar, om de komende jaren de ingeslagen weg standvastig te blijven volgen. Om volledig up-to-date te blijven en kwaliteit te kunnen garanderen behoeft de veiligheidgerelateerde ICT wel investeringen voor onderhoud en vervanging van deze systemen.

ADO Den Haag heeft het afgelopen seizoen veel aandacht voor verbeterd gastheerschap gehad. Zo waren er het afgelopen seizoen meer posities die voorheen werden ingevuld door beveiligers, ingevuld door hostesses en/of gastheren en -vrouwen. Al het ingehuurde personeel, alsmede de studenten en vrijwilligers, werden voorafgaand aan het seizoen en/of aan het evenement aanvullend geïnstrueerd. Dit hield bijvoorbeeld in dat de Mondriaan studenten, die o.a. deels met het parkeren belast zijn, in hun specifieke instructie kennismaken met het feit dat zij de eerste functionaris namens ADO Den Haag waren waar de klant mee in aanraking komt. Duidelijk mag zijn dat zeker de eerste kennismaking goed moet zijn.

Dit alles heeft er in geresulteerd dat ADO Den Haag een zeer liberale verkoop van toegangskarten voor de wedstrijden mocht toepassen, waarvoor dank is verschuldigd voor het gestelde vertrouwen, aan de Gemeente, Politie en het Openbaar Ministerie.

Bemoedigend is ook dat niet voetbal gerelateerde evenementen zoals de WK Hockey en dienstverlening aan de Nucleair Security Summit uitstekend zijn uitgepakt.

Het beleid van de afdeling Veiligheid is er op gericht om supporters in een optimale sfeer de wedstrijden te beleven waarbij wij hem/haar een plezierige voetbalmiddag –avond willen bezorgen en hem/haar niet onnodig willen lastig vallen met veiligheidsmaatregelen die feitelijk niet voor hem/haar bedoeld zijn. Vanzelfsprekend blijft waakzaamheid geboden dat de urgentie voor veiligheid niet in kracht verliest.

ADO DEN HAAG IN DE MAATSCHAPPIJ

ADO Den Haag is zich bewust van haar bijzondere positie. Met haar bekendheid, populariteit en status kon ook dit seizoen ADO Den Haag als rolmodel een positieve bijdrage aan de samenleving leveren op het gebied van educatie, participatie en gezondheid.

Alle sociaal maatschappelijke activiteiten zijn onder gebracht in de Stichting ADO Den Haag in de Maatschappij. De stichting wordt ondersteund door een drietal maatschappelijke partners (Azivo, Gemeente Den Haag en Parnassia), alsmede Fonds 1818, een zevental thema partners en vele uitvoerende partners.

Vele projecten werden onder aanvoering van medewerkers Michel Kouer en Anton Nijboer in wijken en op scholen in de regio Haaglanden ondersteund. Spelers en technische staf van ADO Den Haag gaven wekelijks door hun aanwezigheid en deelname directe en morele steun aan een groot aantal van deze projecten.

VERWACHTINGEN VOOR HET SEIZOEN 2015-2016

De uitkomst voor het seizoen 2015-2016 wordt mede bepaald door de gevolgen van de door de nieuwe Groot Aandeelhouder UVS geplande en te plannen investeringen. Namens UVS is de uitdrukkelijke ambitie uitgesproken om op de kortst mogelijke termijn serieus mee te doen om de strijd voor Europees Voetbal. Daarvoor dienen, qua organisatie en samenstelling van de spelersgroep, stappen gemaakt te worden. Het seizoen 2015 – 2016 wordt als een “tussenjaar” beschouwd. Ofwel, een seizoen waarin de voorbereidingen voor die gewenste stap worden gedaan. Eerste stappen zijn al gemaakt zoals het vastleggen voor meerdere jaren van de genoemde kwalitatief hoogwaardige spelers. Per 1 juli 2015 beschikt ADO Den Haag over een technisch Manager in de persoon van John Metgod. Het invullen van deze functie was binnen de organisatie een reeds sedert lange tijd gekoesterde wens. De ambitie voor seizoen 2015-2016 is een plaats bij de eerste negen van de ranglijst. Deze investeringen resulteren naar verwachting in een negatief exploitatieresultaat. De Grootaandeelhouder UVS financiert de investeringen door middel van agiostortingen.

In het seizoen 2014 – 2015 heeft ADO Den Haag als organisatie last gehad van de perikelen die speelden bij en rondom de aandelenoverdracht van SSO naar UVS. Alhoewel de organisatie zelf in principe buiten deze overdracht stond en staat, bracht dit wel de nodige onrust rondom en binnen de organisatie. De ervaring is dat supporters en sponsors thans wat meer “de kat uit de boom” kijken dan voorheen. Ofwel, wat staat er te gebeuren met onze club.

De eerste signalen voor het seizoen 2015 – 2016 zijn redelijk positief. Er zijn thans meer seizoenkaarten verkocht dan in het seizoen 2014 – 2015 terwijl de commerciële inkomsten, waarvan de target ambitieus gesteld is, redelijk op de gewenste lijn liggen.

Door het uitspreken van de hiervoor genoemde ambitie is het zaak de geschetste verwachtingen goed te managen. De stap van het ADO Den Haag van de afgelopen seizoenen naar het ADO Den Haag dat meespeelt voor Europees Voetbal is een grote en wordt niet in enkele wedstrijden gerealiseerd.

Door de verkoop van Michiel Kramer en Mike van Duinen heeft ADO Den Haag het aan het begin van het nieuwe seizoen qua resultaat vergoedingssommen uitstekend gedaan.

De hoofdsponsor Basic Fit, stadionsponsor Kyocera en rugsponsor Star Balm hebben alle voor het seizoen 2015 – 2016 hun contract verlengd, hetgeen zeker niet in het huidige Nederlandse voetbalklimaat vanzelfsprekend is. Deze drie grote sponsors hebben derhalve voor minimaal 1 seizoen opnieuw hun vertrouwen in ADO Den Haag uitgesproken.

Een uitdrukkelijke wens van de Groot Aandeelhouder UVS is het overbrengen van voetbalkennis van Nederland, dat in China op voetbalgebied nog immer als het beste opleidingsland wordt beschouwd. Hiermee is een start gemaakt. Een tweetal trainers zijn het eind van 2014 – 2015 en begin 2015-2016 in China werkzaam geweest. Ook dit seizoen zullen naar verwachting de nodige ADO Den Haag jeugdtrainers in China werkzaam zijn.

Extra aandacht is en wordt gegeven aan ons grote en voor de organisatie zeer belangrijke bestand aan vrijwilligers. Ook dit jaar weer wordt er een groot feest voor de vrijwilligers georganiseerd en wel op 15 december 2015. Het recept voor de avond is eenvoudig: de rollen worden omgekeerd. Op deze avond worden de vrijwilligers geëerd en bediend door de werknemers van ADO Den Haag: directie, Leden van de Technische staf, spelers en al het andere personeel. De waardering van de vrijwilligers voor de, eerste, keer dat op deze manier een feest voor hen is georganiseerd, op 10 december 2014, was groot.

ADO Den Haag ziet de nabije en verre toekomst met de komst van haar nieuwe Groot Aandeelhouder UVS met veel vertrouwen tegemoet en hoopt eindelijk de status te bereiken die bij een club als ADO Den Haag hoort: jaarlijks serieus meestrijden om Europees Voetbal.

Tot slot bedankt de directie alle medewerkers, vrijwilligers en overige betrokkenen voor hun inzet in het afgelopen seizoen. Wij realiseren ons dat we veel van hen vragen. Toch is het mooi om te zien hoe saamhorig en eendrachtig er op veel gebied door hen wordt samengewerkt. Grote dank en hulde daarvoor!

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Het seizoen 2014-2015 was wederom een seizoen met veel positieve zaken.

In het seizoen 2014-2015 is het 110 jarige jubileum van ADO Den Haag gevierd. Een jubileum dat op grootse wijze is gevierd. Als prachtig slot op de festiviteiten werd de jubileumwedstrijd in eigen huis gewonnen.

Het seizoen 2014-2015 stond ook in het teken van de overdracht van de aandelen van SSO naar het Chinese bedrijf UVS. Door overname heeft ADO Den Haag ook een nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen, de heer Wang Hui, per 29 januari 2015. De Grootaandeelhouder UVS heeft de (sportieve) ambitie uitgesproken om te investeren in ADO Den Haag, zodat op een korte termijn ADO Den Haag speelt voor de plaatsen die recht geven om mee te doen aan de door de UEFA georganiseerde competities. Naast investeringen in de selectie wordt ook geïnvesteerd in het trainingscomplex De Aftrap en het Kyocera stadion.

Het seizoen 2014-2015 was sportief erg wisselvallig. Goede prestaties werden afgewisseld door mindere prestaties. Het gehele seizoen verkeerde ADO Den Haag in de onderste regionen van de ranglijst. ADO Den Haag wist zich in april definitief veilig te spelen. Uiteindelijk eindigde ADO Den Haag op de dertiende plaats. Michiel Kramer maakte dit seizoen 17 competitiedoelpunten en eindigde hiermee in de top die van het topscorers klassement.

Per 30 juni 2015 heeft ADO Den Haag een positief eigen vermogen gerealiseerd (EUR 0,7 miljoen). Dit na een lange periode waarin ADO Den Haag te kampen had met een negatief eigen vermogen. Het resultaat over het seizoen 2014/2015 is wel negatief (EUR 0,7 miljoen). Gedurende het seizoen 2014/2015 hebben er, na de overname, additionele investeringen plaatsgevonden. Deze investeringen zijn gedekt middels agiostortingen van de Grootaandeelhouder UVS.

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is het afgelopen jaar ingrijpend gewijzigd als gevolg van de overname van de aandelen door UVS. Helaas moet er vastgesteld worden dat door de ingrijpende mutaties er onvoldoende sprake is geweest van continue gedegen toezicht. Op 28 januari 2015 zijn 5 van de 6 commissarisleden afgetreden. De Raad van Commissarissen bestond uit de volgende leden:

- Drs. Henk Jagersma (voorzitter);
- Jan Willem Wigt (vicevoorzitter);
- Drs. Marco Esser;
- Mr. Jan Versteegh;
- Rens Vrolijk;
- Joop van Oosten.

Alleen Jan Willem Wigt, die benoemd is vanuit de vereniging HFC ADO Den Haag, is aangebleven. Per 29 januari zijn de heer Wang Hui (voorzitter) en de heer Liu Jian Hong toegetreden tot de Raad van Commissarissen.

Door de smalle bezetting van de Raad van Commissarissen is er onvoldoende sprake geweest van degelijk toezicht. Daaropvolgend is besloten om de Raad van Commissarissen uit te breiden. Per 14 april 2015 is de heer drs. A.P.H. Rutgerink RA toegetreden (vicevoorzitter). Per 14 april 2015 is de heer Mr. D Segaar als secretaris en juridisch adviseur van de Raad van Commissarissen aangesteld. Per voornoemde datum kan gesteld worden dat er gaandeweg weer sprake was van gedegen toezicht.

De Raad van Commissarissen wil de voorgaande Raad van Commissarissen bedanken voor hun diensten voor de club.
Te weten:

- Drs. Henk Jagersma (voorzitter);
- Drs. Marco Esser;
- Mr. Jan Versteegh;
- Rens Vrolijk;
- Joop van Oosten.

Gedurende het seizoen 2014/2015 heeft Maarten Fontein als interim directeur afscheid genomen van ADO Den Haag. De Raad van Commissarissen heeft besloten om de dagelijkse leiding in handen te geven van commissaris Jan Willem Wigt. Aan het einde van het seizoen heeft de Raad van Commissarissen besloten om Jan Willem Wigt tot algemeen statutair directeur van ADO Den Haag te benoemen. Met deze aanstelling is Jan Willem Wigt ook afgetreden als vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen.

Door de benoeming van Jan Willem Wigt zal ADO Den Haag op zoek gaan naar een nieuw lid van de Raad van Commissarissen die op basis van het bijzonder aandeel van de HFC ADO Den Haag wordt aangesteld.

Per 30 juni 2015 ziet de samenstelling van de Raad van Commissarissen er als volgt uit:

- Wang Hui (voorzitter);
- Drs. A.P.H. Rutgrink RA (vicevoorzitter);
- Liu Jian Hong.

Doelstellingen van de Raad van Commissarissen voor het seizoen 2015/2016 is het verder op sterkte brengen van de Raad van Commissarissen en het verbeteren van de onderlinge communicatie binnen de Raad van Commissarissen.

Tot slot dankt de Raad van Commissarissen de spelers, supporters, sponsors, vrijwilligers, medewerkers en de gemeente Den Haag voor de inzet en steun in het afgelopen jaar. Samen brengen we ADO Den Haag stap voor stap op een hoger niveau.

Raad van Commissarissen ADO Den Haag

JAARREKENING

GECONSOLIDEERDE BALANS (voor resultaatbestemming)

ACTIVA

bedragen * EUR 1.000	<u>30 juni 2015</u>	<u>30 juni 2014</u>
<i>Vaste activa</i>		
Immateriële vaste activa	301	313
Materiële vaste activa (1)	1.408	1.357
Financiële vaste activa		
Deelnemingen (2)	13	13
Actieve belastinglatentie (3)	92	64
Overige vorderingen (4)	<u>206</u>	<u>170</u>
	311	247
<i>Vlottende activa</i>		
Voorraden (5)	222	164
Vorderingen		
Debiteuren	2.918	4.205
Aandeelhouder	168	0
Groepsmaatschappijen	15	20
Vennootschapsbelasting	0	28
Overige vorderingen	612	580
Overlopende activa	<u>554</u>	<u>574</u>
	4.267	5.407
Liquide middelen	<u>627</u>	451
	<u>7.136</u>	<u>7.939</u>

PASSIVA

bedragen * EUR 1.000	<u>30 juni 2015</u>	<u>30 juni 2014</u>
Groepsvermogen (6)	654	-152
Langlopende schulden		
Overige schulden (7)	184	215
Overlopende passiva (8)	<u>60</u>	<u>235</u>
	244	450
Kortlopende schulden		
Kortlopend deel langlopende schulden	98	98
Crediteuren	1.820	2.075
Belastingen en premies sociale verzekeringen	414	546
Pensioenen	56	57
Overige schulden	1.479	1.999
Overlopende passiva	<u>2.371</u>	<u>2.866</u>
	<u>6.238</u>	<u>7.641</u>
	<u>7.136</u>	<u>7.939</u>

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

bedragen * EUR 1.000	<u>2014- 2015</u>	<u>2013- 2014</u>
Bedrijfsopbrengsten	15.139	15.860
Kosten		
Personeelskosten (10)	8.193	7.686
Afschrijvingen (11)	558	1.069
Overige bedrijfskosten	<u>7.093</u>	<u>6.812</u>
	<u>15.844</u>	<u>15.567</u>
Bedrijfsresultaat	-705	293
Financiële baten en lasten	<u>11</u>	<u>7</u>
Resultaat voor belastingen	-694	300
Belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belastingen	<u><u>-694</u></u>	<u><u>300</u></u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

bedragen * EUR 1.000	2014- 2015	2013- 2014
Bedrijfsresultaat	-705	293
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijving immateriële en materiële vaste activa	558	1.069
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
(Toe)/afname vorderingen en overlopende activa	1.140	844
(Toe)/afname voorraden	-58	50
Toe/(af)name kortlopende schulden en overlopende passiva	-1.403	-1.056
Financiële baten en lasten	11	7
Vennootschapsbelasting	0	0
Cash flow uit operationele activiteiten	-457	1.207
Investering in vergoedingsommen	-166	-406
Investering in nieuwe vaste activa	-431	-543
Desinvestering vaste activa	0	0
Investering in nieuwe financiële activa	-130	-101
Desinvestering financiële activa	66	5
Cash flow uit investeringsactiviteiten	-661	-1.045
Agiostorting	1.500	0
Ontvangen langlopend vooruitontvangen bedragen	0	48
Aflossingen leningen en afname langlopend vooruitontvangen bedragen	-206	-226
Cash flow uit financieringsactiviteiten	1.294	-178
Netto toename/(afname) van geldmiddelen	176	-16
Geldmiddelen openingsbalans	451	467
Geldmiddelen eindbalans	627	451
Toename/(afname) van geldmiddelen	176	-16

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

ACTIVITEITEN

De voornaamste activiteiten van NV ADO Den Haag, gevestigd te Den Haag aan Haags Kwartier 55, zijn de bevordering van het betaald voetbal in de zin van de reglementen van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond en van de sport in het algemeen en van al hetgeen daarmee rechtstreeks of zijdelings verband houdt, of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin van het woord.

BOEKJAAR VENNOOTSCHAP

De vennootschap heeft een boekjaar dat loopt van juli tot en met juni.

VERGELIJKENDE CIJFERS

De vergelijkende cijfers zijn waar nodig ten behoeve van het inzichtvereiste aangepaste.

CONTINUÏTEIT

Ondanks het negatieve resultaat over het boekjaar 2014/'15 heeft ADO Den Haag een positief eigen vermogen per 30 juni 2015 (€ 0,7 miljoen). Dit is gerealiseerd door agiostortingen van de Chinese Grootaandeelhouder (UVS) teneinde de overeengekomen additionele investeringen liquiditeitstechnisch te dekken. De exploitatie voor het seizoen 2015/'16 is niet sluitend en op dit moment zijn er onvoldoende zekerheden ten aanzien van de liquiditeitspositie van ADO Den Haag voor het seizoen 2015/'16. Er is derhalve sprake van een onzekerheid ten aanzien van de continuïteit van ADO Den Haag.

ADO Den Haag heeft in augustus met de Grootaandeelhouder een investeringsplan opgesteld. Dit investeringsplan is opgesteld voor vier deelgebieden, te weten:

- Eerste elftal;
- Jeugdopleiding;
- Stadion; en
- Organisatie.

Met het investeringsplan is in totaal een bedrag van € 3,7 miljoen gemoeid. ADO Den Haag kan deze investeringen niet uit eigen middelen financieren. De grootaandeelhouder heeft schriftelijk bevestigd deze investeringen te dekken en voor een bedrag van € 3,7 miljoen aan agiostortingen te doen. Ten aanzien van de agiostortingen zijn de volgende betalingstermijnen overeengekomen met de volgende bedragen:

- 1 ^e betaaltermijn	€ 0,7 miljoen	vervaldatum 30 september 2015
- 2 ^e betaaltermijn	€ 1,2 miljoen	vervaldatum 30 november 2015
- 3 ^e betaaltermijn	€ 1,8 miljoen	vervaldatum 31 december 2015

Op moment van vaststellen van deze jaarrekening zijn er reeds twee betaaltermijnen verstreken en heeft ADO Den Haag nog geen agiostorting ontvangen van de Grootaandeelhouder.

De directie en de Raad van Commissarissen van ADO Den Haag hebben de Grootaandeelhouder herhaaldelijk verzocht om de verschuldigde bedragen over te maken, de gelden te storten op een derdengeldenrekening dan wel een bankgarantie af te geven. Op dit moment is de Grootaandeelhouder hier niet tijdig op in gegaan.

In de oorspronkelijk prognose met daarin alle investeringen verwerkt, komt het netto resultaat over het seizoen 2015/'16 uit op € 1,5 miljoen negatief en bedraagt de liquiditeitspositie per 30 juni 2016 € 1,1 miljoen positief. Door het uitblijven van de overeengekomen agiostortingen, heeft ADO Den Haag een aangepaste prognose opgesteld. ADO Den Haag is voor een bedrag van € 2,1 miljoen aan verplichtingen aangegaan. In de aangepaste prognose is het uitgangspunt gesteld dat de resterende investeringen, zoals overeengekomen, niet worden gedaan en de voornoemde agiostortingen niet zullen plaatsvinden gedurende dit seizoen. Op basis van deze prognose bedraagt het netto resultaat € 0,7 miljoen negatief en bedraagt het liquiditeitstekort € 1,3 miljoen negatief.

ADO Den Haag heeft de jaarrekening 2014/'15 op continuïteitsgrondslagen gewaardeerd. Deze waarderingsgrondslag is gekozen omdat naar de mening van ADO Den Haag aangenomen mag worden dat het liquiditeitstekort, welke ontstaat in de aangepaste prognose, gedekt kan worden middels de alsdan ontijdige agiostortingen. De Grootaandeelhouder is haar toezeggingen in het seizoen 2014/'15 ook nagekomen. Door de relatief korte termijn waarop deze jaarrekening opgesteld dient te worden, heeft ADO Den Haag onvoldoende tijd gehad om aan te tonen de toegezegde bedragen beschikbaar en inbaar zijn. Mochten de toegezegde agiostortingen echter – om welke reden dan ook – niet worden ontvangen, dan zal ADO Den Haag zich maximaal inspannen om op andersoortige wijze tijdig dekking te bewerkstelligen. ADO Den Haag ziet mogelijkheden om het liquiditeitstekort te dekken door:

- Het doorvoeren van saneringen en andere kostenbesparingen;
- Het aantrekken van externe kredieten (langlopend of kortlopend) om het werkkapitaal aan te vullen om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

De relatief korte termijn waarop de jaarcijfers opgesteld dienen te worden ligt in het feit dat de KNVB de betaaldvoetbalorganisaties verplicht, in het kader van haar Licentiereglement, de jaarcijfers over het seizoen 2014/'15 uiterlijk op 1 december 2015 in te dienen.

CONSOLIDATIE

In de geconsolideerde jaarrekening worden deelnemingen en andere groepsmaatschappijen waarin direct of indirect overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend opgenomen, tenzij van te verwaarlozen betekenis. Per 30 juni 2015 is in de consolidatie opgenomen de enige en 100% dochter van NV ADO Den Haag, ADO Hospitality & Events BV gevestigd te Den Haag. Bij de consolidatie zijn onderlinge transacties, vorderingen en schulden alsmede winsten, voor zover per balansdatum in groepsverband nog niet gerealiseerd, geëlimineerd.

Aangezien de financiële gegevens van de groepsmaatschappijen Stichting Ontwikkeling De Aftrap en Stichting ADO Den Haag in de Maatschappij van te verwaarlozen betekenis zijn voor het geheel, zijn deze gegevens in overeenstemming met artikel 407 lid 1a BW 2 Titel 9 niet in de consolidatie betrokken.

De financiële gegevens van NV ADO Den Haag zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening en derhalve is op basis van artikel 402 Boek 2 BW een verkorte venootschappelijke winst- en verliesrekening opgesteld.

VERBONDEN PARTIJEN

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de voorgaande paragraaf, worden aangemerkt als verbonden partij. Daarnaast worden als verbonden partij aangemerkt de aandeelhouder van NV ADO Den Haag, United Vansen Internationals Sports Co ltd en vereniging ADO Den Haag die is in het bezit van één bijzonder aandeel.

SCHATTINGEN

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vormt de directie bepaalde oordelen en maakt de directie schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en op de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en de onderliggende veronderstellingen worden doorlopend geëvalueerd. Wijzigingen in schattingen worden verantwoord in de periode waarin de schatting is herzien en in alle toekomstige perioden waarop de herziening van invloed is.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

ALGEMEEN

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Hand- en tekengelden

Hand- en tekengelden worden gewaardeerd tegen werkelijk betaalde bedragen onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de werkelijk betaalde bedragen overeenkomstig de looptijd van het contract.

Afkoop contracten spelersaankopen

Afkoop contracten spelersaankopen worden gewaardeerd tegen werkelijk betaalde bedragen onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de werkelijk betaalde bedragen overeenkomstig de looptijd van het contract. In geval van blijvende waardevermindering vindt waardering tegen deze lagere waarde plaats.

Software

Software wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Software wordt lineair afgeschreven in vijf jaar.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Tribunegebouwen en -terreinen

Tribunegebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van afschrijvingen. Ontvangen subsidies worden direct in mindering gebracht op de aanschaffingsprijs. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde, bepaald overeenkomstig de te verwachten levensduur.

Inventaris en inrichting

Andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van afschrijvingen. Ontvangen subsidies worden direct in mindering gebracht op de aanschaffingsprijs. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde, bepaald overeenkomstig de te verwachten levensduur.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde, tenzij geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. In dergelijke gevallen wordt de deelneming gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of lagere marktwaarde.

Actieve latentie

De actieve vennootschapsbelastinglatentie wordt gewaardeerd op contante waarde. De gehanteerde disconteringsvoet is 4%.

Overige vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen hebben een looptijd langer dan één jaar.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden gereed product en handelsgoederen

De voorraden worden gewaardeerd op de historische kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen vanwege incourantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling. De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

LANGLOPENDE SCHULDEN

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De schulden hebben een looptijd langer dan één jaar.

KORTLOPENDE SCHULDEN

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

NV ADO Den Haag maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende instrumenten die haar bloot stelt aan markt- of kredietrisico's. Het betreft slechts financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De vennootschap handelt niet in deze financiële instrumenten en heeft procedures en gedragsrichtlijnen die de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan NV ADO Den Haag verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de betreffende instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, en benaderen de boekwaarde ervan.

RESULTAATBEPALINGSGRONDSLAGEN

ALGEMEEN

Ten aanzien van de posten begrepen in de winst- en verliesrekening geldt dat deze slechts onder netto-omzet zijn opgenomen indien en zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt en dat met verliezen en risico's rekening gehouden is die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar.

NETTO OMZET

Onder netto omzet wordt verstaan de in het verslagjaar aan derden in rekening gebrachte en in rekening te brengen bedragen, exclusief omzetbelasting, voorzover betrekking hebbend op in het boekjaar geleverde prestaties.

De uitkeringen van de Eredivisie CV (ECV)/Eredivisie Media & Marketing CV (EMM) worden op basis van de contractueel vastgelegde verhouding tussen NV ADO Den Haag en de ECV/EMM in enig jaar als bate verantwoord in de jaarrekening.

KOSTEN

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto omzet en kosten die op het boekjaar betrekking hebben.

PENSIOENEN

N.V. ADO Den Haag heeft diverse pensioenregelingen. Deze regelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de Stichting Contractspelersfonds KNVB (CFK) en aan een verzekeringsmaatschappij voor spelers en door afdrachten aan een verzekeringsmaatschappij voor trainers en coaches en het overig personeel. NV ADO Den Haag kent zowel toegezegde bijdrageregelingen als een toegezegd pensioenregeling.

Toegezegde bijdrageregelingen

Voor de spelers betaalt NV ADO Den Haag reguliere bijdragen aan het CFK en heeft NV ADO Den Haag geen verdere betalingsverplichtingen dan deze reguliere bijdragen. De pensioenregeling ten behoeve van overig personeel is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. De bijdragen voor deze regelingen worden als kostenpost opgenomen wanneer deze verschuldigd zijn.

Toegezegd pensioenregeling

De pensioenregeling voor de trainers/coaches is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij en is naar zijn aard een toegezegd pensioenregeling. De onderneming heeft in het geval van een tekort bij de verzekeringsmaatschappij geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. De kosten worden verantwoord op basis van ontvangen nota's en toegerekend aan het verslagjaar waarop de nota's betrekking hebben.

RESULTAAT DEELNEMINGEN

Het resultaat van op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen wordt op basis van het aandeel in betreffende deelnemingen als resultaat verantwoord.

BELASTINGEN

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en verliesrekening en rekeninghoudend met fiscale faciliteiten.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

(Bedragen * EUR 1.000 tenzij anders vermeld)

MATERIËLE VASTE ACTIVA (1)

De grond waarop de tribunegebouwen en -terreinen zijn gevestigd is eigendom van de gemeente Den Haag.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen (2)

Hieronder is opgenomen het aandeel in de ENV (Eredivisie NV) gevestigd te Zeist. De deelneming is 1/18 deel van het totaal.

Actieve belastinglatentie (3)

De opgenomen post heeft voorzichtigheidshalve slechts betrekking op een beperkt deel (ca EUR 0,5 miljoen) van de per 30 juni 2015 fiscaal compensabele verliezen van in totaal ca EUR 19 miljoen. De verwachte looptijd is één tot vijf jaar.

Overige vorderingen (4)

Het bedrag aan overige vorderingen betreft liquide middelen die niet ter vrije beschikking van de vennootschap staan in verband met afgegeven bankgaranties alsmede langlopend vooruitbetaalde bedragen en langlopende vorderingen. De looptijd van het overige vorderingen bedraagt één tot vier.

VOORRADEN (5)

Er is een voorziening voor incurant voorraden getroffen voor EUR 20.000 (2013-2014 EUR 20.000). Dit bedrag is in mindering gebracht op de post voorraden.

GROEPSVERMOGEN (6)

Voor een toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen bij de vennootschappelijke balans.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Overige schulden (7)

Van het totale bedrag heeft ca EUR 61.000 (2013-2014 EUR 91.000) een looptijd van langer dan vijf jaar.

Overlopende passiva (8)

Dit betreft vooruitontvangen sponsoring met betrekking tot het seizoen 2016-2017.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Overeenkomst met vereniging HFC ADO Den Haag

Op 22 mei 1999 heeft de vennootschap een exclusieve samenwerkingsovereenkomst gesloten met de vereniging HFC ADO Den Haag. De vereniging verplicht zich hierin onder andere de aan haar lidmaatschap van de KNVB, alsmede de haar verleende licenties, verbonden bevoegdheden en rechten uit te oefenen op een zodanige wijze dat de NV ADO Den Haag daardoor in staat wordt gesteld haar voetbalactiviteiten uit te oefenen. In ruil voor deze verplichting ontvangt de vereniging jaarlijks een geïndexeerd (prijsindex voor gezinsconsumpties 1998=100) bedrag van € 9.076.

Huurovereenkomsten:

NV ADO Den Haag heeft de volgende huurovereenkomsten afgesloten:

- Veld en tribunes Kyocera stadion: looptijd tot 31 december 2033. De huurprijs per jaar bedraagt € 170.000. Voor de periode tot 30 juni 2019 geldt een additionele huur van € 50.000 voor het veld.
- Hoofdgebouw Kyocera stadion: looptijd tot 31 december 2033. De huurprijs per jaar bedraagt € 443.000. *
- Business Club in Kyocera stadion: looptijd tot 31 december 2033. De huurprijs per jaar bedraagt € 154.000.*
- Parkeerplaatsen bedrijventerrein Forepark P1: looptijd tot 31 juli 2024. De huurprijs per jaar bedraagt € 30.000.*
- Parkeerplaatsen bedrijventerrein Forepark P2: looptijd tot 31 juli 2024. De huurprijs per jaar bedraagt € 68.000.*
- Parkeerplaatsen bedrijventerrein Forepark P3: looptijd tot 31 juli 2016. De huurprijs per jaar bedraagt € 48.000.*
- Kantoorruimte in Kyocera stadion: looptijd tot 16 augustus 2017. De huurprijs per jaar bedraagt € 53.000.
- LED Boarding: looptijd tot februari 2016. De huurprijs bedraagt € 120.000 per jaar.

* In verband met deze huurverplichtingen zijn de tv-gelden ter grootte van de jaarlijkse huurbedragen verpand.

Leaseverplichtingen

De NV ADO Den Haag heeft per 30 juni 2015 leaseverplichtingen voor het gebruik van busjes t.b.v. spelers, alsmede voor personenauto's van medewerkers, met per balansdatum resterende looptijden variërend tussen de 1 maand en 60 maanden. Het totaalbedrag van deze verplichting is per 30 juni 2015 € 416.000 over de periode tot en met augustus 2018. Hiervan heeft een bedrag van € 232.000 betrekking op het seizoen 2015-2016.

Inkoopverplichtingen

NV ADO Den Haag heeft voor de seizoenen 2011-2012 tot en met 2018-2019 een gemiddelde inkoopverplichting inzake merchandise ad € 225.000 op jaarbasis. Tevens heeft NV ADO Den Haag een inkoopverplichting met betrekking tot catering ad € 300.000 op jaarbasis. Deze verplichting loopt tot en met juni 2020.

Transfersommen

NV ADO Den Haag heeft met een aantal spelers en clubs afspraken gemaakt aangaande een aandeel in eventueel in de toekomst te ontvangen transfersommen.

Sociaal maatschappelijk

Stichting Stadion Ontwikkeling (SSO) heeft in 2006 een subsidie ontvangen van de Gemeente Den Haag waarvoor een breed scala aan sociaal maatschappelijke activiteiten in de regio moeten worden verzorgd door NV ADO Den Haag. SSO heeft in het seizoen 2006-2007 in dit kader een achtergestelde lening verstrekt aan NV ADO Den Haag voor een bedrag van € 1,9 miljoen. SSO heeft het restant van de lening in het boekjaar 2009-2010 volledig kwijtgescholden. De verplichting van NV ADO Den Haag tot het uitvoeren van een breed scala aan sociaal-maatschappelijke activiteiten blijft bestaan. Over deze activiteiten wordt jaarlijks verantwoording afgelegd aan de Gemeente Den Haag.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(Bedragen * EUR 1.000 tenzij anders vermeld)

NETTO OMZET (9)

De netto omzet is in het boekjaar 2014-2015 met 3,1% gedaald ten opzichte van het boekjaar 2013-2014.

PERSONEELSKOSTEN (10)

	<u>2014-2015</u>	<u>2013-2014</u>
Lonen en salarissen	6.694	5.828
Sociale lasten	640	552
Pensioenen	101	96
Opbrengst verhuur contractspelers	-256	-210
Huurkosten spelers	190	462
Overige personeelskosten	824	803
	<u>8.193</u>	<u>7.531</u>
<i>Bijzondere lasten</i>		
Afkoopsommen	<u>0</u>	<u>155</u>
	<u>8.193</u>	<u>7.686</u>

AFSCHRIJVINGEN (11)

	<u>2014-2015</u>	<u>2013-2014</u>
Immateriële vaste activa	262	689
Materiële vaste activa	296	380
	<u>558</u>	<u>1.069</u>

OVERIGE INFORMATIE

Werknemers

Over de periode 1 juli 2014 tot en met 30 juni 2015 had de vennootschap gemiddeld 98 werknemers in dienst (2013-2014: 91 werknemers). De indeling was als volgt:

	<u>2014-2015</u>	<u>2013-2014</u>
Contract spelers	29	26
Trainers en medische staf	20	20
Directie	1	1
Overig personeel	48	44
	<u>98</u>	<u>91</u>

Beloning bestuurders en commissarissen

Voor de beloning van bestuurders kwam in 2014-2015 een bedrag van € 144.000 ten laste van de vennootschap (2013-2014: € 104.000).

Commissarissen ontvangen geen beloning.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling omtrent de winst- en verliesbestemming

In de statuten is bepaald dat de winst- en verliesbestemming ter beschikking staat van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Voorstel bestemming resultaat

De directie stelt voor het verlies ad € 694.000 over het boekjaar 2014-2015 ten laste te brengen van de overige reserves. In afwachting van de goedkeuring van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is het voorstel tot bestemming van het resultaat nog niet in de jaarrekening 2014-2015 verwerkt.